

АЗӘРБАЙҖАН

Азәрбајҹан Јазычылар Иттифагының органы

Бу нөмрәдә

Сов.ИКП-ныи ХХIV гурултајында Сов.ИКП
МК-ныи Баш катиби Л. И. Брежнев ѡолда-
шыны ма’рузасындән . . . . .

3

Јагут Диљбази — Мәһәббәт тоchalмыры
(повест) . . . . .

5

Зеинал Ҳәдиәл — Дағ мәһи. Бағбанла сөй-
бәт. Машын котаң, чекир колдә гүввәтло. Ко-
зүнү зилләниб о којләра сөн (шे’ләр) . . . . .

83

Әли Тудә — Гөһрәман шәһәр. Сөмәндер
гушу. Күл этири (ше’ләр) . . . . .

85

Һүсәни Һүсәнисадә — Соруш (ше’р) . . . . .

87

Тоғын Махмуд — Көврәклик. Гызымла
тыса соһбатләр (ше’ләр) . . . . .

88

Мәһәррәм Әлизадә — Аjtәn (hekajә) . . . . .

89

Әли Кәрим — Бир сантиметр һагтында
баллада (ше’р) . . . . .

104

Мир Чәлал — Һекајәләр . . . . .

107

Умуд Һүсәноглу — Ше’ләр . . . . .

115

Мәммәд Һүсәнисадә — Гулплу тыйыл-
лар (повест—сону) . . . . .

117

Әлихәсан Нәчәф — Буруглар. Нахышылар
(ше’ләр) . . . . .

146

Гәшәм Илгар — Күнделик (ше’р) . . . . .

147

Рүстәм Бағыр — Иккى ана гучагы. Тоху-
чулар. Илкимиз Елшәнә (ше’ләр) . . . . .

148

Гардаш халләләр әдәбијаты

Рәсүл Җәмәзетов — Достлуг. Гатардајам
мән (ше’ләр) . . . . .

149

*

Леонид Гроссман — Достоевски . . . . .

151

Азәрбајҹан Јазычыларының V гурултајы
мунасибында илә

158

Јашар Гарајев — Тәнгидчинин шәхсијәти . . . . .

168

*

Асиф Әфәндијев — Иисан вә сәнәт . . . . .

178

Агамуса Ахундов — Нөсими вә XIV әср

191

Азәрбајҹан әдәби дили . . . . .

198

Сәյявшү Сәрханлы — Илләр. Сәһифәләр . . . . .

198

Зирваләр . . . . .

Јумор

Инкилис јумору . . . . .

206

4

АПРЕЛ

1971

Тоғиг МАһМУД

КӨВРЭКЛИК

Кимин хошу көлмәэ көврәк будагдан,
Бир меңлә титрәйн күлдән, йарлагдан?
Илк яз аларында көј отлар көврәк,
Даг башында дуран булудлар көврәк.
Көврәклик нур долу елә бир фәсил,
Үрәкдә эн тәмиз ниссләр битирир.
Көврәклик инсаны көз яшы дејил,
Начынлик катирир, севкин катирир.
Учасан көврәклини ганадларында,
Көзәллини көрмәк асаныдыр онда!
Сәрт гајалар уста чичәклик олмаз,
Гәддар үрәкләрда көврәклик олмаз.
Онлар көврәлиләр хәстәләвәндә,

Я да башларына бир иш кәләнди!
Нә учүн олмасын, нә учүн үрәк,
Бәр заман хејирхан, һәр заман көврәк?
Көврәклик кизләниб тәз дил ачмыш
Көрлә бир ушагын һәр кәлмәснида.
Ахы, пәјә лазым гәзебли баҳыш,
Дүнja вар бир гызын көврәлмәснида.
Билирәм, гәзәб да, инфрат дә лазым,
Лап яри кәләнди һидат дә лазым.
Фәгот мән инсанын давранышында,
Онун баһарында, онун гышында
Севирәм кәпәнәк көврәклини,
Дүүрам һәр заман көрәклини.

ГЫЗЫМЛА ГЫСА СӨНӘБӨТЛӘР

Суал верир, данышыр,
Ай, иш дејім бу гыза.
Бұллар бир ше'р олду:
Бәм мәзмуплу, һәм гыса.

— Нијә белә тәләсири,
Һара учур булудлар?
— Һардаса бәрк исти вар,
Јаныр чичәкләр, отлар...

— Іансы күл чох гәшәнкідір;
Гәрәпфил, иәркіз, занбаг?
— Бәр үчү бирлашәндә
Кезәл олур бағча-бағ!

— Ата, нијә күнәш дә,
Ай да дәнисә дүшүр?
— Көрмүрсәними, ай гызым,
Дәнис бир саф күзкүдүр?

— Ай көрсүн дејә көјдән
Бојланыр мәнә сары?
— Ай тәкчә сәни дејил,
Көрүр бүтүн гызлары.

— Бир улдуз панчәрәмә
Нече дә жаҳын кәлиб!

— О сәнин үрәниндири
Улдузлара јүкеслиб.

— Синифимизда бир оғлан,
Мана бахыр һәр заман.
— Нә олар... жаҳшыдыр ки,
Көрмәји бачарырсан!

— Нагыллар хош олса да,
Онларда чох җалан вар.
— Ишыглы арзулардан
Догубур бу «jalalnlar».

— Аиам јенә иәдәнсә
Кирслидир, ачыглыдыр.
— Үрәнина бах онун,
Үрәни ишыглыдыр.

— Кезәлдир көј гүршагы,
Нијә енмир ашағы?
— О, јера ена билмәз,
Енес, көрунә билмәз,

— Бир гыз вар синифимизде
Чох писидир хасијәти.
— Көрмәјә чалыш, гызым,
Онда жаҳыш чәһәти...